

OSNOVNA ŠKOLA IVANE BRLIĆ-MAŽURANIĆ
PRIGORJE BRDOVEČKO

**PRAVILNIK O SIGURNOJ I ODGOVORNOJ UPOTREBI
INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE
OŠ IVANE BRLIĆ-MAŽURANIĆ
PRIGORJE BRDOVEČKO**

Prigorje Brdovečko, veljača 2020.

SADRŽAJ

1. Uvod	3
2. Osnovne sigurnosne odredbe	4
3. Školska IKT oprema i održavanje	5
4. Reguliranje pristupa IKT opremi	7
5. Sigurnost korisnika	9
6. Prihvatljivo i odgovorno korištenje IKT-a	10
6.1. Ponašanje na internetu	10
6.2. Autorsko pravo i dijeljenje datoteka	11
6.3. Internetsko nasilje	12
6.4. Korištenje mobilnih telefona	12
7. Završne odredbe	13

Na temelju odredbe članka 29. Statuta Osnovne škole Ivane Brlić-Mažuranić, Školski odbor na elektronskoj sjednici održanoj 4.2.2021. godine donosi

PRAVILNIK O SIGURNOJ I ODGOVORNOJ UPOTREBI INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE OŠ IVANE BRLIĆ-MAŽURANIĆ PRIGORJE BRDOVEČKO

1. UVOD

Članak 1.

Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko – komunikacijske tehnologije u školi (u daljnjem tekstu: Pravilnik) izrađen je prema smjernicama dokumenta nastalog u sklopu projekta „e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola“ (pilot projekt), a čiji je nositelj Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNet. Svi izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste u muškom rodu neutralni su te se odnose i na muške i na ženske osobe.

Članak 2.

Pravilnik je donesen sa svrhom:

- unaprjeđenja sigurnosti školske informatičke opreme i mreže
- jasnog i nedvosmislenog određivanja načina prihvatljivog i dopuštenog korištenja IKT resursa škole
- zaštite informacijskog sadržaja i opreme
- zaštite korisnika od različitih vrsta internetskog zlostavljanja
- promoviranja sustava i usluga koji su najprikladniji za djecu
- poticanja aktivnog sudjelovanja djece u radu s IKT-om promovirajući sigurno, odgovorno i učinkovito korištenje digitalnih tehnologija u mrežnoj zajednici
- pravilne raspodjele zadataka i odgovornosti nadležnih osoba
- propisivanja sankcija u slučaju kršenja odredbi Pravilnika

Članak 3.

Škola koristi svoju IKT opremu i infrastrukturu te IKT opremu i infrastrukturu CARNnet-ove mreže. Ovaj Pravilnik primjenjuje se na svu IKT opremu i infrastrukturu u Školi i na sve njene korisnike.

2. OSNOVNE SIGURNOSNE ODREDBE

Članak 4.

S ciljem unapređenja sigurnosti školske informatičke opreme i mreže svi školski djelatnici moraju se pridržavati uputa koje im može dati školski administrator sustava ili neka druga ovlaštena osoba a učenici se moraju pridržavati uputa koje im daju učitelji.

U Osnovnoj školi Ivane Brlić-Mažuranić e-tehničarem imenovan je učitelj Informatike Davorin Jančić.

Članak 5.

Korisnici IKT infrastrukture su učenici i djelatnici Škole.

Kompletna računalna mreža i oprema dobivena u sklopu projekta e-Škole, stara računalna mreža i računalna oprema se smatra IKT infrastrukturom Škole i materijalnim resursima.

Nematerijalni resursi su:

- aplikacije koje škola koristi: e-Dnevnik, e-Matica, HUSO admin, aplikacija za obračun plaća s evidencijom kadrova, Office 365 skup programa, Netsupport school i ostale aplikacije
- virtualnim školskim prostorom smatra se školsko mrežno mjesto <http://www.os-ibmazuranic-prigorjebrdovecko.skole.hr/>, sva službena školska mjesta na društvenim mrežama te svako mrežno mjesto na kojem se učenici i zaposlenici škole javljaju kao njihovi službeni predstavnici

Školska oprema se mora čuvati i pažljivo koristiti.

Članak 6.

U poslovanju Škole razlikujemo javne i povjerljive informacije. Javne su one informacije koje su vezane uz djelatnost Škole i čija je javna dostupnost u interesu Škole (kontakt podaci Škole, promidžbeni materijali, internetske stranice škole, informacije koje je škola u skladu sa zakonom dužna objavljivati i sl.).

Povjerljive informacije su osobni podaci djelatnika, učenika (npr. kontakt podaci osobe, fotografije osobe...), podaci iz evidencija koje vodi škola (e-Dnevnik, e-Matica, matične knjige...) te informacije koje se smatraju poslovnom tajnom.

Osobni podaci se mogu koristiti isključivo uz prethodno odobrenje ravnatelja ili osobe koju on za to posebno opunomoći.

Članak 7.

Sva računala koja su na Windows operativnim sustavima posjeduju ugrađeni antivirusni program i vatrozid.

Školski davatelj internetski usluga (ISP-a) je CARNet. Preko njega su implementirane mjere zaštite pristupa i korištenja internetskih servisa.

Zaposlenici naše škole posjeduju AAI@EduHr korisnički račun te su dužni koristiti e-adrese koji su dobili iz AAI@EduHr sustava u službenoj komunikaciji s nadležnim tijelima i drugim institucijama iz sustava znanosti i obrazovanja.

Učiteljima i drugim djelatnicima je zabranjeno davati učenicima i drugim korisnicima vlastite zaporke i druge digitalne identitete.

Svako nepridržavanje pravila od strane zaposlenika i svako ponašanje koje nije u skladu s Pravilnikom i etičkim načelima pri korištenju IKT prijavljuje se ravnatelju škole i podložno je sankciji temeljem važećih općih akata škole.

Ozbiljniji incidenti prijavljuju se CARNetovom CERT-u, preko obrasca na mrežnoj stranici www.cert.hr.

3. ŠKOLSKA IKT OPREMA I ODRŽAVANJE

Članak 8.

Računalna mreža je skupina od dva ili više međusobno povezanih računala. Računalna mreža se sastoji od novog dijela koje je izgrađen u sklopu e-Škole projekta te starog dijela mreže.

U školi je u tijeku izgradnja lokalne računalne mreže sukladno planu projekta e-Škole, čija je primarna uloga sveobuhvatna pokrivenost bežičnim signalom cijele školske zgrade uz postavljene zahtjeve za mrežnim performansama u svakoj

učionici. Pristup bežičnoj mreži definirat će se sukladno pravilima projekta e-Škole.

Računala se planirano bežično spajaju na 15 bežičnih pristupnih točaka. Pristupne točke su smještene u svakoj učionici te u najvažnijim prostorima škole (zbornica, knjižnica, dvorana).

U sklopu e-Škole projekta od osnivača škole imenovan je e-tehničar koji je zadužen i plaćen za održavanje navedene mrežne infrastrukture.

Računalni otpad zbrinjava se odvojeno od ostalog otpada te ga odvozi ovlaštena tvrtka Servis Bukovina d.o.o. Zaprešić.

Članak 9.

Većina računala u školi posjeduje operativni sustav Windows 10 s instaliranim Office 2010, 2013 ili 2016 Office alatima. Sva računala u informatičkoj učionici posjeduju Windows 10 operativni sustav.

Postavke na računalima su podešene kao općenite te je na svim računalima postavljeno da nema zaporke kod prijave u operativni sustav. Za administratorsku prijavu postavljena je lozinka.

Kod svih računala je podešeno ažuriranje operativnog sustava i popratnih Office alata na automatski. Operativni sustavi Windows 10 imaju u sebi sigurnosni sustav (Windows Defender Security Center) i vatrozid.

Filtriranje sadržaja je u skladu sa postavkama CARNet-a kao pružatelja usluga Interneta.

Članak 10.

Trenutno u školi nema potrebe samostalnog nadziranja licenciranih programa jer su svi programi koji se koriste (Windows 8, 10, Office 2010, 2013, 2016) licencirani od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja i tvrtke Microsoft.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je izradilo web portal Centar za preuzimanje Microsoft proizvoda.

Pristup portalu imaju svi odgovorni za održavanje i instalaciju računalnih programa u školama (administrator resursa, e-tehničar). U sustav se prijavljuje AAI@edu korisničkim računom gdje se mogu preuzeti svi navedeni operativni sustavi i office alati s pripadajućim ključevima za aktivaciju.

Članak 11.

Na računala u školi učenici ne smiju ništa instalirati bez odobrenja administratora resursa ili e-tehničara. Ako se pojavi potreba za instaliranje dodatnog programa korisnik se mora obavezno javiti administratoru resursa ili e-tehničaru.

Svako nepridržavanje ovih pravila ima negativan utjecaj po Školu i može rezultirati pedagoškim mjerama prema učenicima sukladno Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera.

4. REGULIRANJE PRISTUPA IKT OPREMI

Članak 12.

Školskoj računalnoj mreži pristupaju svi djelatnici i učenici Škole. Nitko od navedenih korisnika ne smije ometati i onemogućavati rad Školske mreže.

Članak 13.

Pristup bežičnoj računalnoj mreži je zaštićen na nekoliko načina. Pristup ovisi o tome tko se želi spojiti na mrežu i s kojim razlogom.

Nakon dovršetka lokalne računalne mreže sukladno planu projekta e-Škole, omogućit će se pristup i drugim korisnicima (posjetiteljima), ali uz odgovarajuću autentifikaciju korisnika prema pravilima definiranim projektom e-škole.

Članak 14.

Učitelji i djelatnici imaju pristup računalima u učionicama, računalu koje je smješteno u zbornici, računalima u knjižnici te informatičkoj učionici. Učitelji ne moraju tražiti posebno odobrenje za korištenje informatičke učionice.

Učenici smiju uz dopuštenje učitelja koristiti samo školska računala i opremu koja je njima namijenjena (računala u informatičkoj učionici i knjižnici te školski tableti).

Članak 15.

Vlastita računala i pametne telefone učenici smiju za vrijeme nastave koristiti isključivo u obrazovne svrhe i uz prethodnu dozvolu učitelja, pri čemu moraju paziti da ne ugrožavaju druge korisnike školske mreže širenjem virusa i drugih zlonamjernih programa.

Učenici smiju koristiti vlastite uređaje prije i poslije nastave.

Učenici uz odobrenje učitelja smiju koristiti svoje privatne uređaje za spajanje na mrežu, ali samo uz izričito dopuštenje učitelja.

Članak 16.

Na računalima u učionici informatike nalazi se prostor za zajedničko dijeljenje dokumenata. Učenici svoje dokumente spremaju lokalno na računala i na prijenosne memorije. Ukoliko učenici spremaju dokumente lokalno na računalo, nitko ne preuzima odgovornost za gubitak podataka. Pristup aplikacijama i internetskim sadržajima/servisima određuje isključivo učitelj.

Svi učitelji koji koriste informatičku učionicu moraju se držati navedenog:

- učionica mora ostati na kraju onako kako je i zatečena
- računala se obavezno moraju ugaziti nakon uporabe
- u slučaju da računalo ne radi ili je prestalo raditi tijekom sata – obavijestiti administratora ili ravnatelja kao nadležnu osobu
- radno mjesto mora ostati uredno – tipkovnica, miš, monitor, stolica na svojem mjestu
- prozore obavezno zatvoriti a učionicu zaključati

Računalima u informatičkoj učionici pristupa se preko dva računa. Jedna račun koristi administrator, a drugi koriste učenici. Račun administratora zaštićen je lozinkom, dok račun za učenike nije zaštićen lozinkom.

Preporučuje se korištenje korisničkih zaporki koje se sastoje od kombinacije malih i velikih slova, brojeva i posebnih znakova te su minimalne duljine 8 znakova.

Članak 17.

Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja sve osnovne i srednje škole spojene na CARNet mrežu automatski su uključene i u sustav filtriranja nepoćudnih sadržaja. Od učenika se očekuje da prihvate filtriranje određenih sadržaja kao sigurnosnu mjeru te ga ne smiju pokušati zaobići, jer je ono postavljeno radi njihove sigurnosti, ali i sigurnosti svih drugih učenika. Zaobilaženje sigurnosnih postavki moglo bi ugroziti održavanje nastave.

Ako učenik smatra da je određeni sadržaj neopravdano blokiran ili propušten može se obratiti nastavniku. Ako učenici primijete neprimjerene, uznemirujuće ili sadržaje koji ugrožavaju njihovu sigurnost, o tome odmah trebaju obavijestiti nastavnike ili ravnatelja.

U Školi će postojati nadzor mrežnog prometa po dovršetku izgradnje lokalne računalne mreže sukladno planu projekta e-Škole.

5. SIGURNOST KORISNIKA

Članak 18.

U školi je potrebna neprekidna edukacija učenika, učitelja i cijelog školskog kolektiva kako bi se mogao održati korak u korištenju IKT-a te odgovoriti na prijetnje u računalnoj sigurnosti.

Učenike se redovito educira o važnosti sigurnosti na internetu kroz edukativne radionice.

Članak 16.

Prilikom korištenja računala i programa koji zahtijevaju prijavu lozinkom, potrebno je voditi računa da se kod prijave ne otkriju podaci o prijavi.

Kada učenici odlaze iz učionice, a ostavljaju računalo uključeno, dužni se se odjaviti iz svih sustava u koje su se prijavili.

Članak 17.

Početak školovanja u školi svi učenici dobivaju elektronički identitet u sustavu AAI@EduHr. U slučaju gubitka korisničke oznake ili zaporke, odnosno u slučaju da mu je zaključan elektronički identitet, učenik se treba javiti administratoru imenika. Kada učenik prelazi u školu iz druge škole, njegov elektronički identitet se prenosi.

Korisnici su dužni posebno voditi računa o svojem elektroničkom identitetu koji su dobili iz sustava AAI@edu. Svoje podatke moraju čuvati.

Nakon isteka učeničkog statusa i prestanka potrebe za posjedovanjem elektroničkog identiteta učenika, identitet je potrebno zatvoriti.

Pri zapošljavanju novog djelatnika, administrator imenika dodjeljuje mu elektronički identitet u sustavu AAI@EduHr, a pri prestanku radnog odnosa, identitet je potrebno zatvoriti.

6. PRIHVATLJIVO I ODGOVORNO KORIŠTENJE INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

6.1. Ponašanje na internetu

Članak 18.

Korisnici školskih računala odgovorni su za svoje ponašanje u virtualnom svijetu te se prema drugim korisnicima moraju ponašati pristojno, ne vrijeđati ih niti objavljivati neprimjerene sadržaje.

Svaki korisnik dužan je upoznati se s osnovnim pravilima poželjnog ponašanja u virtualnoj komunikaciji i okruženju, odnosno koristiti se pravilima poželjnog ponašanja 'Netiquette' dostupnima na <http://hr-netiquette.org>

Škola je „internetski bonton“ učinila dostupnim svojim učenicima, o tome ih podučava te primjenjuje vlastitu politiku u skladu s tim pravilima.

Članak 19.

Učenike se na nastavi informatike i satu razrednika poučava osnovnim pravilima ponašanja na internetu.

Članak 20.

Uputno je da se učenici pridržavaju sljedećih pravila ponašanja na internetu:

- zaporka je tajna i nikad se ne smije nikome reći
- ne odgovarajte na zlonamjerne ili prijeteće poruke!
- treba pomoći prijateljima žrtvama internetskog nasilja tako da se to ne prikriva i da se odmah obavijeste odrasli
- provjeriti jesu li profili na društvenim mrežama skriveni za osobe koji nam nisu "prijatelji"
- treba dobro razmisliti o ljudima koji se primaju za „prijatelje“
- potrebno je biti oprezan s izborom fotografija koje se objavljuju na društvenim mrežama.
- osobne informacije na internetu se nikad ne smiju odavati

6.2. Autorsko pravo

Članak 21.

Učitelji, učenici i ostali djelatnici se potiču da potpisuju materijale koji su sami izradili koristeći neku licencu te da poštuju tuđe radove.

Nipošto ne smiju tuđe radove predstavljati kao svoje, preuzimati zasluge za tuđe radove, niti je dozvoljeno primati tuđe radove s interneta.

Korištenje tuđih radova s interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala te izvor informacije (poveznica i datum preuzimanja).

Računalni programi su također zaštićeni zakonom kao i jezična djela. Najčešće su zaštićeni samo izvorni programi, no ne i ideje na kojima se oni zasnivaju. U to su uključeni i on-line programi odnosno web aplikacije.

Kod mrežnih mjesta moguće je posebno zaštititi samo objavljeni sadržaj, a moguće je zaštititi i elemente koji se odnose na samo mrežno mjesto i djelo su dizajnera i/ili tvrtke/osobe koja je izradila samo mrežno mjesto.

6.3. Dijeljenje datoteka

Članak 22.

Pri korištenju digitalnih sadržaja, a osobito pri njihovu dijeljenju treba biti osobito oprezan.

U Školi je izričito zabranjeno nelegalno dijeljenje datoteka (npr. kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala poput e-knjige, glazbe ili pak video sadržaja).

Obveza škole je:

- učenike i učitelje podučiti o autorskom pravu i intelektualnom vlasništvu te ih usmjeriti na korištenje licenci za zaštitu autorskog prava i intelektualnog vlasništva
- učenike i učitelje podučiti o načinima nelegalnog dijeljenja datoteka i servisima koji to omogućuju (npr. Torrent)

- učenike i učitelje informirati o mogućim posljedicama nelegalnog korištenja, dijeljenja i umnažanja autorski zaštićenih materijala

6.4. Internetsko nasilje

Članak 23.

Internetsko nasilje se općenito definira kao namjerno i opetovano nanošenje štete korištenjem računala, mobitela i drugih elektroničkih uređaja.

Postoje različiti oblici internetskog zlostavljanja:

- nastavljanje slanja e-poruka usprkos tome što netko više ne želi komunicirati s pošiljateljem
- otkrivanje osobnih podataka žrtve na mrežnim stranicama ili forumima, lažno predstavljanje žrtve na internetu
- slanje prijetećih poruka žrtvi korištenjem različitih internetskih servisa za komunikaciju (poput Facebooka, Instagrama, Snapchata, Skypea, e-maila i drugih servisa za komunikaciju)
- postavljanje internetske ankete o žrtvi, slanje virusa na e-mail ili mobitel
- slanje uznemirujućih fotografija putem e-maila, mms-a ili drugih komunikacijskih alata

Nedopušteni su svi oblici nasilničkog ponašanja te će svi oni za koje se utvrdi da provode takve aktivnosti biti upućeni na savjetovanje u Stručnu službu škole ili u slučajevima teških oblika nasilja sankcionirani u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera i Kućnim redom Škole.

6.5. Korištenje mobilnih telefona

Članak 24.

Korištenje mobilnih telefona za vrijeme nastave propisano je Kućnim redom škole.

Učenici mogu koristiti mobitel u slobodno vrijeme poštujući odredbe Pravilnika i Kućnog reda. Iznimno, učenici mogu koristiti mobitele (smartphone) za vrijeme nastave kao nastavno pomagalo kada učitelj to zatraži i pravovremeno najavi.

Svaka upotreba tehnologije u učionici mora imati unaprijed zadanu svrhu koja opravdava korištenje tehnologije. Stoga je važno da cilj upotrebe svake mobilne tehnologije u učionici bude učenje nečeg novog ili ponavljanje poznatih stvari na nov i učenicima zanimljiv način.

Članak 25.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja te se objavljuje na web stranici škole.

Na temelju članka 29. Statuta Osnovne škole Ivane Brlić-Mažuranić, Školski odbor na elektronskoj sjednici održanoj 4.2.2021.godine donosi Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije

KLASA: 011-01/21-01/01

URBROJ: 238/03-34-21-1

Prigorje Brdovečko, 4.2. 2021. godine

Ravnatelj :

Goran Hotko, prof. v.r.

Predsjednik Školskog odbora :

Vinko Medvid, v.r.